

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 3P/15/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3716201904
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Kysucká
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2016:3716201904.2

Rozhodnutie

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňou Mgr. Silviou Kysuckou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. O., L.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov S. O., O.. G., L.. XX.XX.XXXX, bytom G. J., T. XXX/X, právne zastúpenej JUDr. Ivanom Pádejom, advokátom so sídlom Považská Bystrica, Krížna 336/2 a C. C., L.. XX.XX.XXXX, bytom G. P. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

r o z h o d o l i :

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k maloletému S. O., L.. XX.XX.XXXX zo sumy 21,41 eur (645,- Sk) na sumu 70,- eur mesačne od 01.03.2016, ktoré výživné je otec povinný zasielať matke vždy k 25. dňu v mesiaci vopred.

Zameškané výživné za obdobie od 01.03.2016 do 31.08.2016 vo výške 270,- eur je otec povinný zaplatiť matke v pravidelných 6-tich mesačných splátkach po 45,- eur splatných spolu s bežným výživným s tým, že prvá splátka zameškaného výživného je splatná spolu s prvým bežným výživným splatným po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vo zvyšku návrh matky z a m i e t a.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, č. k. 11P/504/2005-32 zo dňa 22.03.2006 v časti o výživnom.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého dieťaťa sa podaným návrhom domáhala, aby súd zvýšil výživné na maloletého S., L.. XX.XX.XXXX zo sumy 21,41 eur (645,- Sk) na sumu 150,- eur mesačne od 01.03.2016 k rukám matky. V návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 11P/504/2005-32 zo dňa 22.03.2006 bol maloletý zverený matke do osobnej starostlivosti, ktorá ho vychováva a zastupuje. Súd v tomto rozsudku určil otcovi maloletého uhrádzať výživné vo výške 645,- Sk mesačne vždy do 25. dňa príslušného mesiaca k rukám matky. Od tohto určenia výživného uplynulo cca X O., pričom sa podstatne zmenili ekonomické pomery i osobné nároky maloletého, ktorý má v súčasnosti XX O.. V tomto školskom roku navštevuje X. ročník základnej školy v mieste bydliska. Všeobecne je známe, že náklady na výchovu a výživu, resp. náklady na osobný rozvoj maloletého ako žiada druhého stupňa základnej školy sú podstatne vyššie ako otec doteraz uhrádza na výživu svojho syna. Poukázala najmä na to, že osobný rozvoj dieťaťa musí zabezpečovať matka z príjmu svojej rodiny, pričom súdu uvádza, že má so svojim súčasným manželom ďalšieho syna, ktorý má štyri roky. Nakoľko na syna, ako žiaka na druhom stupni, okrem zvýšených nákladov na jeho výživu, ošatenie a osobné záujmové potreby, musí zabezpečovať i ďalšie veci spojené s účasťou maloletého na školských aktivitách ako lyžiarsky výcvik, plavecké kurzy, školy v prírode, turisticko-branný výcvik a iné záujmové kurzy, doterajšie výživné vo výške 25,- eur na

časť týchto nákladov nepostačuje. V nadväznosti na vek dieťaťa ako i čas kedy bol otec zviazaný na uvedenú výšku výživného, s prihliadnutím na rastúce potreby maloletého a zvýšené náklady na jeho výživu, hygienu, ošatenie, zdravotnú starostlivosť, náklady na školské potreby spojené so školskými aktivitami, osobné športové a kultúrne potreby, je matka nútená podať návrh, ktorý odôvodňuje najmä tým, že otec i napriek nízkej výške úhrady výživného vykonáva nepravidelne, pričom v súčasnosti má dlh na výživnom vo výške 200,- eur za posledných sedem mesiacov.

2. Právny zástupca matky na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu trvá s tým, že dieťa rastie. Naposledy bolo výživné určené vo výške 25,- eur mesačne, toto však otec mal problém platiť. Maloletý v poslednej dobe veľmi rýchlo vyrástol, už meria 175 cm, a neustále je potrebné mu zakupovať nové oblečenie a matka má taktiež zvýšené výdavky i na zabezpečenie stravy pre maloletého. Otec zameškané výživné doplatil a v súčasnosti nemá zameškané výživné. Tiež uviedol, že otec sa o dieťa nezaujíma.

3. Otec maloletého s návrhom nesúhlasil, nakoľko je momentálne hospitalizovaný v Psychiatrickej liečebni D. už štyri mesiace a z toho dôvodu je nezamestnaný a neberie žiadne sociálne dávky. Výšku výživného chce určiť v sume 25,- eur mesačne.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že doporučuje výživné zvýšiť. Výživné nebolo zvyšované už desať rokov a otec neplatí ani minimálne výživné, teda aspoň 27,13 eur. Je potrebné prihliadnúť aj na to, že otec sa do súčasnej situácie dostal vlastným zaviním.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluch matky a otca maloletého a prečítaním, resp. oboznámením sa s obsahom nasledovných listinných dôkazov: Obsah pripojeného spisu sp. zn. 11P/504/2005 - Rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/504/2005-32 zo dňa 22.03.2006, Lustrácia v sociálnej poisťovni, Odpoveď KFŠ Delta, s.r.o. s prílohami zo dňa 17.03.2016 (skončenie pracovného pomeru, potvrdenie o dĺžke zamestnanca a o zápočte dôb zamestnania, potvrdenie o príjme), Správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 19.07.2016, Potvrdenie o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2015, Potvrdenie o príjme matky zo dňa 17.05.2016, Obsah pripojeného spisu sp. zn. 2Nt/7/2016 - Návrh na uloženie ochranného psychiatrického liečenia v ústavnej forme a ochranného protitoxikomanického liečenia v ústavnej forme zo dňa 23.03.2016, Uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2Nt/7/2016-14 zo dňa 26.05.2016, Znalecký posudok č. 10/2016 zo dňa 22.02.2016 a zistil nasledovný skutočný stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 11P/204/2005-32 zo dňa 22.03.2006, právoplatným dňa 01.06.2006, bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol zviazaný prispievať na výživu maloletého S. sumou 645,- Sk (21,41 eur) mesačne od 01.07.2005. V dobe tejto úpravy mal maloletý necelé 4 roky. Matka bola zamestnaná s priemerným mesačným príjmom cca 11 000,- Sk (365,13 eur) a okrem maloletého S. nemala inú vyživovaciu povinnosť. S dieťaťom bývala u svojich rodičov, ktorým prispievala mesačne 1.500,- Sk - 2.000,- Sk. Otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, kde za obdobie od 9/2003 do 1/2006 zarobil celkovo 17.508,- Sk brutto (581,16 eur). Bol slobodný, nemajetný a inú vyživovaciu povinnosť nemal.

7. V súčasnosti má maloletý S. XX O., navštevuje X. ročník ZŠ v mieste bydliska. Do školy ho matka vozí autom alebo chodíev mestskou dopravou. Je zdravý, prekonáva bežné choroby svojho veku. Chodí na aikido, za ktoré matka platí 10,- eur mesačne. Navštevuje aj krúžky v škole, ktoré sú bezplatné. Absolvuje týždeň vyučovania v angličtine, ktorý stojí 30,- eur.

8. Matka je v súčasnosti zamestnaná v Základnej umeleckej škole Imra Weinera Kráľa Považská Bystrica, kde jej za obdobie 04/2016-05/2015 bola vyplatená čistá mzda v priemere vo výške 602,82 eur mesačne. Vo výlučnom vlastníctve má stavebný pozemok v katastrálnom území K. C.. Okrem mal. S. má vyživovaciu povinnosť k synovi P., ktorý má päť rokov. Syn P. má zdravotné problémy, s čím má matka zvýšené výdavky. Matka s deťmi žije v spoločnej domácnosti so svojím manželom, P. otcom. Bývajú v prenajatom byte, kde platia nájomné v sume 250,- eur mesačne.

9. Z návrhu na uloženie ochranného opatrenia vyplýva, že proti otcovi sa viedlo trestné stíhanie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. z dôvodu, že sa opakovane pod vplyvom alkoholu vyhrážal svojim rodičom, že ich zabije

spôsobom, ktorý u nich vzbudil dôvodnú obavu o svoj život. Na základe znaleckého posudku C.. G. (z ktorého vyplynulo, že otec bol postihnutý zmiešanou závislosťou na alkohole, marihuane a pervitíne a v čase činu nebol pre nepričetnosť trestne zodpovedný) bolo trestné stíhanie voči otcovi zastavené. Otec je v súčasnosti umiestnený v Psychiatrickej liečebni Sučany na základe uznesenia Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2Nt/7/2016-14 zo dňa 26.05.2016, právoplatného dňa 26.05.2016, ktorým uznesením bolo otcovi uložené ochranné ústavné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie. V období od 01.01.2015 do 30.04.2015 poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur za mesiac január, vo výške 47,40 eur za mesiac február, vo výške 44,50 eur za mesiac marec a vo výške 45,90 eur za mesiac apríl. V období od 08.10.2015 do 03.11.2015 bol zamestnaný v spoločnosti KFŠ - DELTA, s.r.o., Bardejov, kde s ním bol uzatvorený pracovný pomer na dobu určitú do 30.06.2016, avšak tento bol skončený v skúšobnej dobe z dôvodu absencie od 27.10.2015 do 03.11.2015. Za predmetné obdobie mu bola vyplatená čistá mzda vo výške 253,27 eur. Z výsluchu otca bolo zistené, že pred umiestnením do psychiatrickej liečebne býval u rodičov, ktorým platil nájomné vo výške 120,- eur mesačne a privyrábal si brigádami, pričom zarobil 120,- eur mesačne. Nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok. Maloletému S. prispieva na výživu 25,- eur mesačne. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Má dlhy vo výške 300,- eur až 400,- eur, ktoré peniaze si požičal od rodiny a známych.

10. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Podľa § 77 ods. 1 zákon a o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

19. Výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv...) ale i ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Tieto potreby sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Narodením dieťaťa berie rodič na seba zodpovednosť starať sa o jeho primeranú výživu a to až do času, kým nie

je schopné samostatne sa živiť. Je teda potrebné rátať s tým, že dieťa rastie a postupom času sú jeho náklady na jeho výživu, výchovu, vzdelanie a záujmy prirodzene vyššie. Je na rodičoch, aby za každých okolností dokázali tieto záväzky voči dieťaťu plniť.

20. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodiča maloletého nie sú manželia a nebývajú v spoločnej domácnosti. Dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matke, pričom zároveň bola určená aj vyživovacia povinnosť otca k maloletému vo výške 645,- Sk (21,41 eur) mesačne od 01.07.2005. Je nesporné, že od tejto doby sa podstatne zmenili pomery na strane dieťaťa, a to prirodzeným plynutím času - keďže od ostatnej úpravy výživného ubehlo viac ako 10 rokov, mal. S. je starší a vyspelejší, navštevuje už X. stupeň základnej školy, pričom sa venuje rôznym krúžkom ako i absolvuje vyučovanie v anglickom jazyku, čím matke v súvislosti s týmto nepochybne vzrástli celkové náklady na uspokojovanie potrieb maloletého. Rovnako aj na strane rodičov došlo od ostatnej úpravy výživného k podstatnej zmene pomerov - u matky sa zvýšil príjem v priemere o 237,69 eur mesačne /zo sumy 11 000,- Sk (365,13 eur) na sumu 602,82 eur/, pričom jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. P., ktorý má X rokov; otec, ktorý bol v čase ostatnej úpravy vo výkone trestu odňatia slobody, medzitým pracoval, resp. brigádoval a v súčasnosti je umiestnený v psychiatrickej liečebni. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zvýšil výživné na mal. S. zo sumy 21,41 eur na sumu 70,- eur, nakoľko súd má za to, že otec sa o možnosť získania príjmu na zabezpečenie výživy maloletého S. pripravil svojím nezodpovedným správaním (kombináciou požívania alkoholických nápojov a omamných, resp. psychotropných látok a nebezpečných vyhrážok na rodičov), a teda to, že sa v súčasnosti nachádza v psychiatrickej liečebni na základe rozhodnutia súdu, si zapríčinil sám vlastnou vinou. Bolo jednoznačne preukázané, že otec sa bez dôležitého dôvodu (neodôvodnené absencie v práci) vzdal svojho zamestnania v spoločnosti KFŠ - DELTA, a.s., Bardejov, kde za optimálnych podmienok (vychádzajúc z informácie bývalého zamestnávateľa otca) by zarobil min. 360,- eur netto (253,27 eur : 14 odpracovaných dní x 20 dní), z ktorej sumy je otec schopný platiť výživné vo výške 70,- eur mesačne na S.. Pri stanovení výšky výživného tiež súd prihliadol i na to, že otec dlhodobo neplatil na mal. S. ani len minimálne výživné, ktoré od 01.07.2009 doteraz je 25,36 eur mesačne do 27,13 eur mesačne a tiež aj to, že o maloletého S. sa osobne stará výlučne jeho matka, pričom otec o neho nejaví žiaden záujem. Taktiež súd zobral do úvahy i tú skutočnosť, že matka dosahuje takmer dvojnásobne väčší príjem ako v čase ostatnej úpravy, ako i to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť a skutočnosť, že žije v spoločnej domácnosti s manželom, s ktorým z tohto dôvodu zdieľa náklady na bývanie, stravu a podobne.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd rozhodol o zvýšení výživného na maloletého S. zo sumy 21,41 eur (645,- Sk) na sumu 70,- eur mesačne od 01.03.2016, t.j. od podania návrhu, ktorá výška je podľa názoru súdu primeraná s prihliadnutím na potenciálne možnosti a schopnosti otca ako povinného a na odôvodnené potreby maloletého. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol.

22. V súvislosti so zvýšeným výživným vznikol otcovi dlh na výživnom za obdobie od 01.03.2016 do 31.08.2016 vo výške 270,- eur (nakoľko otec platil výživné vo výške 25,- eur, zameškané výživné je 45,- eur/mesiac x 6 mesiacov). Uvedené zameškané výživné súd povolil otcovi v zmysle § 232 ods. 4 CSP splácať v primeraných mesačných splátkach vo výške 45,- eur popri bežnom výživnom pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich.

23. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/504/2005-32 zo dňa 22.03.2006 v časti o výživnom na maloletého S..

24. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok), v prípade výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých podať na príslušný súd návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.